

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36015111	CPI Aurelio Marcelino Rey García	Cuntis	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	4º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	6
4.2. Materiais e recursos didácticos	7
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	7
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	7
6. Medidas de atención á diversidade	8
7.1. Concreción dos elementos transversais	8
7.2. Actividades complementarias	9
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	10
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	10
9. Outros apartados	11

1. Introducción

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Proxecto Competencial do 4º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo que ten como obxectivo o desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar en colaboración con distintos axentes sociais.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno.

Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica no CPI Aurelino Marcelino Rey García é un centro pequeno, de liña 2 en tendencia para 1. O cadro docente está integrado por 41 persoas, ás cales hai que sumar un bedel (Paco), unha auxiliar administrativa (José Manuel), unha coidadora e un equipo de cadro limpadores/as. O alumnado do centro procede tanto das aldeas do municipio como do núcleo urbano do Baño. Parte do alumnado vive na vila e outra boa parte distribuído polo rural, polo que é usuario do transporte escolar. Cuntis ronda os 5000 habitantes e conta con 8 parroquias: Cuntis, San Breixo de Arcos, Portela, Couselo, Piñeiro, Cequeril, Troás e Estacas. Segundo a zona en que habite o alumnado ten máis relacións cos concellos limítrofes de Caldas de Reis ou A Estrada. O centro conta con alumnado inmigrante, principalmente de orixe marroquí, a maioría plenamente integrado. Case todo o alumnado é galego-falante, aínda que nos máis pequenos os índices comezan a variar. Usan as dúas linguas con moitas interferencias, tanto a nivel oral como escrito. En todo caso, son competentes nas dúas linguas. O centro conta con servizo de comedor, que enlaza co Programa de Conciliación do Concello, "Cuntilín". Moito alumnado queda polas tardes no centro a facer uso deste programa. .

O grupo seleccionado de 4º ESO, está composto por 29 alumnos e alumnas con idades comprendidas ao inicio do curso entre os 14 e os 17 anos.

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Deseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

O alumnado ó finalizar o curso escolar 2023-2024 deberá alcanzar a consecución de ditos obxetivos, así como tamén as diferentes competencias clave asociadas a cada obxectivo.

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Que quero ser?	Coñecemento da metodoloxía do Aprendizaxe baseado en Proxectos. Cada grupo fará a escolla dunha temática relacionada co tema transversal de centro, "Que quero ser?" e a planificación correspondente.	30	12	X		
2	Elaboramos o produto.	Elaboración do produto relacionado co tema transversal. Entrevistas, material didáctico, vídeos...	40	13		X	
3	Ensinamos o noso traballo.	Preparación da exposición dos traballos realizados. Será exposto a toda a comunidade educativa.	30	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Que quero ser?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Recoñecer a importancia da temática escollida.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar recursos e materiais para a realización do produto ou produtos escollidos.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Identificar, seleccionar e analizar a información necesaria para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Temporalizar as distintas fases do proxecto.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Solventar incidencias que poidan xurdir.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procura e selección de información relacionada cos proxectos.

Contidos

- Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
2	Elaboramos o produto.	13

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións planificadas.	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Aplicar os coñecementos axeitados.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Empregar recursos e materiais necesarios.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Resolver as incidencias xurdidas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Valorar os resultados logrados.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
3	Ensinamos o noso traballo.	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentación da curtametraxe.	TI	100
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica axeitadas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Potenciar as emocións positivas na exposición.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais na presentación do proxecto.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta.
- Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Ao longo de todo o curso levarase a cabo o proxecto documental de centro, **QUE QUERO SER?**

Un Proxecto Documental de Centro é unha maneira de involucrar ao claustro para executar e investigar metodoloxías activas (traballo por proxectos, traballo cooperativo, metodoloxía SEM, tarefas funcionais...). É importante afondar no proceso do elaboración do proxecto (como traballamos) e envolver nas decisións e organización ao alumnado, profesorado e familias. Para que teña sentido e funcionalidade é moi necesario pensar nun produto final.

Que queremos conseguir co PDI?

- Fomentar o traballo por proxectos e metodoloxías activas en todas as aulas.
- Estimular a adquisición de competencias clave por parte do alumnado, moi especialmente as competencias en comunicación lingüística, aprender a aprender e conciencia e expresión cultural.
- Fomentar o uso da biblioteca escolar como fonte de recursos e información.
- Facer partícipe do PDI a toda a comunidade educativa
- Mostrarlles ás familias as novas metodoloxías ofrecendo resultados.
- Ter un proxecto común de escola. Queremos ilusionarnos e emocionarnos xuntas.

OBXECTIVO COMÚN: converter o CPI nunha mostra do futuro que queremos.

As actividades propostas ao longo do curso están dirixidas a reforzar os aspectos máis transversais do currículo, favorecendo a interdisciplinidade e a conexión entre os distintos tipos de coñecemento. A finalidade é fomentar o interese pola lectura, a cultura e a arte e desenvolver a confianza, autoestima, autonomía e traballo en equipo. O proxecto será realizado en grupos de traballo cooperativo, nos cales cada alumna ou alumno adopta un rol concreto e asume tarefas individuais que integrarán o resultado final do proxecto.

Na PRIMEIRA AVALIACIÓN, explícase a finalidade do proxecto. Partindo da fórmula que queremos ser, e trasladando esa idea ao futuro, podemos

traballar desde o concepto de UTOPIA: A utopía é a idea ou representación dunha civilización ideal, fantástica e imaxinaria, referíndose a unha cidade ou a un mundo paralelo ao actual. É un termo que vén do grego e significa "bo lugar que non existe" Utopía tamén pode considerarse como un modo optimista de ver o mundo e de ver as cousas como nos gustaría que fosen.

Que queremos ser?, como conseguilo?, como vai ser o mundo en que vivamos?, como sería un mundo ideal en que todes sexamos o que queremos? sería ideal?

Polo tanto nesta primeira avaliación, Escolleremos e reflexionaremos sobre unha temática relativa ó tema transversal, dando resposta a estas preguntas, realizando como produto final material didáctico, entreveistas, vídeos...

Propoño como exemplos de produtos finais a realizar os seguintes:

Material didáctico para infantil e primaria relacionado cos oficios.

Referentes das diferentes profesións.

Oficios dos nosos pais, nais, avós, familiares.

Oficios de Cuntis.

Crónica dun oficio.

Presente e pasado dos oficios de Cuntis.

Recompilarase información sobre a temática escollida. Farase un plan de traballo, planificando tarefas, tempos, recursos e materiais que se van empregar. Iniciarase nesta avaliación a elaboración do boceto do produto final.

Na SEGUNDA AVALIACIÓN, levarase a cabo a elaboración do boceto realizado na primeira avaliación. Entrevistas, vídeos, material didáctico.

Na TERCEIRA AVALIACIÓN, o alumnado, preparará a expoñerá o produto final na aula e a ela estará asociada unha charla debate. Ao remate de curso, organizarase unha XORNADA FINAL virada á SENSIBILIZACIÓN da comunidade sobre o tema.

Está reservado o día 7 de xuño para a Xornada de portas abertas dirixida ás familias. Iso non quere dicir que ao longo do ano non poidamos compartir saberes e

produtos co resto do centro, niveis, aulas ou coas familias.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador.
Material funxible.
Equipamento de gravación (móviles, tablets...)
Material de Polos Creativos.

O espazo habitual no que se desenvolverán as clases durante a primeira avaliación será a aula de 4º ESO, onde os distintos grupos buscarán a información sobre o proxecto, coa disposición de pupitres en grupos de catro.

Xa na segunda avaliación, o espazo habitual será a aula, coa disposición de pupitres en grupos de catro. As sesións tamén poden ser levadas a cabo no taller de tecnoloxía ou no espazo de Polos Creativos do centro.

Na última avaliación, as exposicións dos traballos e material elaborado serán levadas a cabo, de ser posible, no salón de actos do centro ou corredor da entrada do centro.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, nas primeiras sesións, realizarase unha proba inicial baseada en competencias clave. O seu obxectivo é facilitar información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo. A dita información servirá para programar as adaptacións precisas, así como para a elaboración das actividades de reforzo e de ampliación no caso de ser necesarias.

Os resultados da dita proba daranse a coñecer durante unha reunión establecida polo centro ao inicio do curso e na que se atopará a totalidade da xunta avaliadora. En función dos resultados obtidos, e sempre coa intervención do departamento de orientación levaranse a cabo as medidas de atención pertinentes.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	30	40	30	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Entre os procedementos de avaliación:

- PRIMEIRA AVALIACIÓN: Presentación e entrega do dossier coa información solicitada.
- SEGUNDA AVALIACIÓN: Traballo en equipo. Adopción de rol concreto. Participación activa.
- TERCEIRA AVALIACIÓN: Presentación do produto elexido.

Como instrumentos de avaliación, empregaranse distintas listas de cotexo e rúbricas asociadas aos anteriores procedementos. Nestas rúbricas avaliaranse aspectos de traballo cooperativo, desempeño de rol concreto, realización de tarefas individuais, presentación, orde, produtos finais, claridade expositiva...

A nota da avaliación ordinaria en xuño virá dada pola media aritmética das notas das avaliacións parciais.

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas ou non coopebre adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar unha proba escrita, a cal constará de distintas preguntas test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.

A nota de dita proba representará a nota da avaliación parcial correspondente.

De igual xeito, no caso de que unha alumna/o teña dúas avaliacións suspensas, deberá realizar unha proba escrita final, con preguntas test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.

6. Medidas de atención á diversidade

Para os alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo serán deseñadas de xeito específico de modo que se facilite o desempeño do seu rol no proxecto. Do mesmo modo, prestaráselle unha maior atención na aula e nas actividades fóra da aula, estando pendentes en todo momento do seu desempeño así como da consecución das súas tarefas individuais. Todo isto sen prexuízo de que a medida que avance o curso poida detectarse a necesidade deste tipo de actividades individualizadas noutros alumnos/as establecéndose, de ser o caso, os necesarios reforzos educativos.

Por outra banda, tamén están previstas actividades de ampliación para aquel alumnado que presente un maior ritmo de aprendizaxe. Tratarase de actividades motivadoras, que en todo caso vaian máis aló dos xa afianzados mínimos da materia e que supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión da Lectura	X		
ET.2 - Expresión Oral e Escrita		X	X
ET.3 - Comunicación Audiovisual		X	X

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.4 - Competencia Dixital	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Participación na semana da exposición do tema transversal de centro, "Que quero ser?".	Difusión informativa do proxecto.			X
Saídas polo núcleo urbán.	Realización de entrevistas a diferentes persoas de Cuntis.	X	X	
Visita ó Centro de Día	Visita ó Centro de Día e xornada de convivencia cos maiores. Entrevistas, exposicións.	X	X	X

Observacións:

Presentación dos traballos a todo o centro.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación á temporalización das unidades didácticas.
Metodoloxía empregada
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación.
Medidas de atención á diversidade
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado.
Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades.
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación.
Clima de traballo na aula
Participación activa de todo o alumnado.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Apoio e implicación por parte das familias no traballo do alumnado.

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O documento elaborado para levar dito seguimento constituirase como un caderno de traballo na aula. Neste caderno do docente, reflectirase o desenvolvemento efectivo das sesións, facendo fincapé no aproveitamento destas e dos recursos dispoñibles.

O propio seguimento da programación será realizado en Proens cando menos, unha vez ao mes, tal e como se reflecte na normativa, deixando constancia nas actas de reunión de departamento.

9. Outros apartados